



בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

התובעת:

מולי חיות מחמד בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד רועי דותן

נגד

הנתבעים:

1. איתי אחוון
2. נפתלי מלכה
ע"י ב"כ עוה"ד יעקב כשדי

פסק דין

1 תביעה על סך של 300,000 ₪ שעילתה הוצאת לשון הרע, בהתאם לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה
2 - 1965 (להלן: "החוק").

3

4

רקע עובדתי וטענות הצדדים

5 1. התובעת מפעילה חנות לחיות מחמד בראשון לציון ובמסגרת פעילותה היא מציעה מגוון
6 שירותים, לרבות מכירת חיות מחמד, מספרה לכלבים, ממכר מזון, תוספי מזון וצעצועים
7 לחיות מחמד.

8 2. לטענת התובעת, הנתבעים פרסמו בפייסבוק פרסומים אשר עולים כדי לשון הרע, ואלו הם:

9 א. פוסט מיום 25.2.2020 שהעלה הנתבע 1 (להלן: "הנתבע") בקבוצת הפייסבוק "פשפשוך -

10 חיות מחמד" וזאת בהמשך לביקורו בחנות התובעת. בפוסט נרשם, בין היתר, כי:

11 "חייב לספר לכם על מקרה מזעזע/שובר לב שקרה לי היום בראש לצ. הלכתי לסידורים

12 ובדרך ראיתי חנות חיות ששמעתי ממנה קול בכי חזק של גור. נכנסתי לראות על מה

13 מדובר.....לאחר מכן ראיתי בחנות בערך 5 כלובים שפשוט נשבר לי הלב. מדובר בחנות

14 חיות שמוכרת בעלי חיים במיוחד כלבים מכל מני סוגים, כמו שיצויים, פודלים ועוד. מה

15 שראיתי היה מזעזע גורים נובחים ומיללים ללא סוף, קופצים על הזכוכית/כלוב כדי

16 שמשהו יקח אותם מהחצי מטר שסגרו אותם שם. פשוט עצוב לא יודע מה הטיפול

17 שהכלבים מקבלים שם אבל זה היה פשוט עצוב. באמת מקווה שיפסיקו לקנות כלבים

18 ולתת לזה יד, לסחר בבעלי חיים, להפריד בין משפחה ולכלוא גורים עד שיבואו לקחת

19 אותם"

20 (נספח ב' לכתב התביעה, להלן: "הפרסום הראשון").

21 בחלק מהתגובות לפרסום הראשון צוין כי מדובר בחנות התובעת.



בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

- 1 ב. הנתבעת 2 (להלן: "הנתבעת") אשר נחשפה לפרסום הראשון, פירסמה ביום 26.2.2020
2 פוסט בקבוצת הפייסבוק "people&dogs" שבו נאמר כי:
3 "אני פונה לכל אוהבי בעלי החיים!! חייבים לדאוג שהחנות חיות הזאת תיסגר ותתן את
4 הדין על אחזקת בעלי חיים בתנאי התעללות שעוברת על חוק צער בעל חיים! הרשויות לא
5 עושים כלום אז אנחנו נעשה למען החסרי ישע שסובלים אצלו מאוד!! בראשון לציון ליד
6 קניון הזהב יש חנות בשם מולי שמוחזקים שם גורים בתנאים קשים ואכזריים...ולמרות
7 אלפי פניות לרשויות כלום לא טופל ומטופל!"
8 לפוסט צורפה גם תמונת חזית חנות התובעת (נספח ו' לכתב התביעה, להלן: "הפרסום
9 השני").
- 10 3. הנתבעים טענו מנגד כי התובעת לא פירטה במסגרת כתב התביעה את המילים המדויקות אשר
11 לטענתה מקימות לה את עילת התביעה ולפיכך ולו מטעם זה דין התביעה להידחות.
12 עוד טענו הנתבעים כי הפרסומים אינם עולים כדי לשון הרע, ולחלופין נטען לתחולת הגנות
13 אמת בפירסום (סעיף 14 לחוק), תום הלב (סעיף 15 לחוק), ועניין של מה בכך בהתאם לסעיף 4
14 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש].

דין והכרעה

- 17 4. הוראות החוק יוצרות מתח בין שתי זכויות אדם מרכזיות ויסודיות - הזכות לשם טוב והזכות
18 לחופש הביטוי. ברוב המקרים זכויות אלה מתקיימות זו בצד זו. עם זאת, לעתים קיים ניגוד
19 בין שמו הטוב של אדם לבין חופש הביטוי ביחס אליו. האיזון העדין בין הזכויות בא לידי ביטוי
20 באופן שבו עוצבו כלל ההסדרים בחוק ובדרך הבנייתו (ראו רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד
21 נה (5) 510 (2001); ע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא, פ"ד מ"ג (3) 840 (1989)).
- 22 5. בע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין - אורבך פ"ד סה (3) 369 (2010) הותווה סדר הדיון
23 בתביעות לשון הרע כדלקמן:

24 "תרשים הזרימה בתביעות לשון הרע הוא כלהלן: בשלב הראשון
25 נבחנת השאלה אם הביטוי מהווה לשון הרע על פי אחת מארבע
26 החלופות בהגדרה שבסעיף 1 לחוק, והאם מתקיים יסוד הפרסום
27 כמשמעותו בסעיף 2 לחוק. רק אם התשובה חיובית עוברים לשלב הבא
28 ובוחנים אם הביטוי נהנה מאחת החסינויות המוחלטות (פרסומים
29 מותרים) הקבועות בסעיף 13 לחוק. אם נכנס הפרסום לז' אמות אחת
30 החסינויות - דין התביעה להידחות. אם לא כן, אנו עוברים לשלב הבא
31 ובוחנים אם הפרסום מוגן על פי אמת המידה הקבועה בסעיף 14 לחוק



בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

1 על שתי רגליה - אמת בפרסום ועניין ציבורי. אם הפרסום אינו נהנה
2 מהגנה זו, יש להמשיך ולבחון אם הפרסום מוגן בתום ליבו של
3 המפרסם, בגדר אחת מהחלופות הקבועות בסעיף 15 לחוק במשולב עם
4 חזקות תום הלב בסעיף 16. היה ונתברר כי הפרסום אינו נהנה מהגנת
5 סעיף 14 או מהגנת סעיף 15, או-אז עוברים לשלב הרביעי של
6 הסעדים".

7

8

פרסום לשון הרע – האומנם?

9

6. סעיף 1 לחוק קובע:

10

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

11

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או

12

ללעג מצדם;

13

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

14

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,

15

בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;

16

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו,

17

נטייתו המינית או מוגבלותו;..."

18

בסעיף זה –

19

"אדם" – יחיד או תאגיד;..."

20

7. הוראת סעיף 1 לחוק אינה דורשת גרימת פגיעה בפועל בשמו הטוב של אדם כתוצאה מהפרסום.

21

די בכך שהפרסום עלול לגרום לפגיעה כזו.

22

בבואנו לבחון אם ביטוי מסוים מהווה לשון הרע, יש להתחשב באופן שבו הביטוי נתפס בעיני

23

האדם הסביר. מבחן זה הוא מבחן אובייקטיבי המתמקד בשאלה כיצד אדם סביר ורגיל היה

24

מבין את הפרסום. בהתאם לכך, אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על-

25

ידי הנפגע (ע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו (2) 607 (2002)) אלא נבחנת ההשפעה שיש

26

לאמירות על ההערכה לה זוכה האדם בעיני הציבור (ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פ"ד מו (5)

27

555 (1992)).

28

משמעות הפרסום נבחנת לא רק על סמך המילים המדויקות שבהן השתמש המפרסם, אלא גם

29

אל מול הנסיבות החיצוניות הסובבות את הפרסום הרע (ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ

30

נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא (2) 281 (1977); ע"א 5653/98 פלוס נ' חלוץ, פ"ד נה

31

(5) 865 (2001)). זאת ועוד, קיומה של לשון הרע נבחן במנותק משאלת אמיתות תוכן הפרסום





בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

1 (ראו פסק דין אפל הנ"ל בעמוד 617). פרסום יכול שיהיה אמת לאמיתה, ועדיין אם יש בו כדי
2 להשפיל או לבזות - ייחשב הוא ללשון הרע. בשלב זה, אין חשיבות כאמור גם למניע או לכוונה
3 שעמדה מאחורי הפרסום (ראו פסק דין אילנה דיין הנ"ל).
4 8. בראי ההלכות הנ"ל, אבחן אם הדברים שפורסמו מהווים לשון הרע.

5 ויובהר, התובעת לא טענה כי היא מגישה את תביעתה בגין כל הביטויים המופיעים בפוסטים
6 אשר צורפו כנספחים לכתב התביעה, אלא כאמור התייחסה רק לחלק מהם. הביטויים במסגרת
7 הפוסטים שבהם התמקדה התובעת בכתב התביעה פורטו לעיל.

8 כבר נפסק כי:

9 "כאשר מדובר בהוצאת דיבה, המילים (או המעשה, לפי העניין) מהוות את
10 הבסיס העיקרי להקמת העילה, ובלעדיהן אין. על כן, כבר נקבע, כי התובע על
11 פי החוק אינו יכול להסתפק בטענה שהנתבע הוציא דיבתו, ועליו לציין בכתב
12 תביעתו את "פירוט המילים, בכתב או בע"פ, בהן השתמש התובע" ואשר
13 מולידות לטענתו את עילת התביעה... אמנם, כאשר פרסום לשון הרע נעשה
14 בכתב, מהווה אותו פרסום "מסמך מהותי", והתובע צריך לצרפו לכתב התביעה
15 ... אלא שאין בצירוף הפרסום, כשלעצמו, כדי להקים פלוגתא בין הצדדים בגין
16 כל ביטוי וביטוי המופיעים בפרסום. אדם אינו חייב לתבוע את חברו בשל כל
17 הביטויים שיש בהם משום לשון הרע, אלא רשאי הוא לתבוע את עלבונו בשל
18 ביטוי מעליב אחד הכלול בפרסום, ולהתעלם מן היתר. לא מן הנמנע, כי תובע
19 ימנע במתכוון מלתבוע בגין ביטוי מסוים המופיע בפרסום, אשר אף בו יש משום
20 לשון הרע, הואיל וכלפיו יש לנתבע הגנה, והתובע מבין שביחס לביטוי זה לא
21 יוכל להצליח בתביעתו ... אוסיף ואציין, מבלי לקבוע מסמרות בדבר, כי ייתכנו
22 מצבים בהם יוכל התובע לבסס את תביעתו על פרסום שצורף כולו, וזאת כאשר
23 ציין במפורשות בכתב התביעה, כי הוא תובע בגין כל הביטויים בפרסום. רק כך
24 יובטח, כי הנתבע ידע להתגונן בפני הפרסום כולו. מטבע הדברים, יתאימו
25 מצבים אלה למקרים בהם הפרסום הוא קצר ומתוחם. ברם, במרבית המקרים,
26 יש לדרוש שהמילים שנכתבו או נאמרו, ואשר מקימות לטענת התובע עילת
27 תביעה לפי החוק, יובאו בכתב התביעה במפורש, ומוטב בצורה של ציטוט"
28 (רע"א 2291/12 הלפרין נ' איצקוביץ (2012)).

29 לפיכך, הבחינה תהיה ביחס לדברים הנזכרים בפוסטים ואשר התובעת התייחסה אליהם
30 במפורש בכתב התביעה. ביטויים אליהם התייחסה התובעת לראשונה בסיכומים או שלא צוינו
31 במפורש בכתב-התביעה לא ידונו במסגרת פסק הדין.

32





בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

1 הפרסום הראשון

2 9. כאמור, בחלק הראשון של הפרסום ציין הנתבע כי בחנות כלואים גורים בתוך כלובים קטנים
3 וכי מדובר במראה עצוב. אני סבור כי הדברים אינם עולים כדי לשון הרע. מדובר בהתרשמות
4 אישית של הנתבע את אשר ראה בחנות התובעת ותיאור תחושותיו הסובייקטיביות בעקבות
5 כך, הא ותו לו. הנתבע לא ייחס לתובעת מעשים חמורים של התעללות או התנהגות לא מוסרית
6 אחרת העלולים להשפיל, לבזות או לפגוע בה.
7 גם חלקו השני של הפרסום ("באמת מקווה שיפסיקו לקנות כלבים ולתת לזה יד, לסחר בבעלי
8 חיים, להפריד בין משפחה ולכלוא גורים עד שיבואו לקחת אותם") אינו עולה כדי לשון הרע.
9 מדובר באמירות כלליות שלא הופנו ספציפית לתובעת, הן בגדר הבעת עמדה של התובע על פי
10 אמונתו וצו מצפוני, ואין בהם משום משום קביעת עובדה.
11 יצויין עוד, כי הנתבע אף לא כלל בפוסט שום פרט אשר יש בו כדי לזהות את התובעת זיהוי
12 ברור, שכן הפרט המזהה היחידי שנמסר בפירסום הינו העובדה שהמדובר בחנות המצויה בעיר
13 ראשון לציון.

14 10. **אם כן, התובעת לא הוכיחה כי הפרסום הראשון עולה כדי פרסום לשון הרע, ועל כן דין**
15 **התביעה נגד הנתבע להידחות.**

16 יצויין כי בכתב התביעה הפנתה התובעת גם לתגובת שהנתבע פרסם, ואולם היא לא ציינה
17 במפורש את המילים שנכתבו באותה תגובת ואשר מקימות לטענתה את עילת התביעה נגד
18 הנתבע (סעיף 27 לכתב התביעה). על כן ובהתאם להלכת **הלפרין הנ"ל**, אין עומדת לתובעת
19 עילת תביעה נגד הנתבע בגין פירסום זה.
20 מכל מקום, התובעת אף לא עתרה לפיצוי בגין פירסום זה (ראו סעיף 66 לסיכומים מטעם
21 התובעת) ולפיכך ממילא איני נדרש לדון בכך.

22

23 הפרסום השני

24 11. בהתאם לאמות המידה שנקבעו בפסיקה, אני סבור כי התובעת הוכיחה שהפרסום השני עולה
25 כדי לשון הרע כהגדרתו בחוק.

26 במסגרת הפרסום השני, התובעת הוצגה באור שלילי כמי שמתעללת בבעלי חיים ומחזיקה בהם
27 בתנאים קשים ואכזריים, ואף מציגה התנהלות זו כהתנהגות העוברת על חוק צער בעלי חיים,
28 ובמילים אחרות מייחסת לה התנהגות עבריינית.

29 מדובר בהאשמות קשות וחמורות המטילות דופי במקצועיות התובעת ובקשר ליחסה לבעלי
30 חיים.

31 כאמור, תחום עיסוקה של התובעת הוא במכירה וטיפול בחיות מחמד ומתן שירותים נלווים.



בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

- 1 לפיכך, אין ספק כי בהתאם למבחן האדם הסביר דברים אלה עלולים לפגוע בשמה הטוב,
2 בעסקה ובמקצועיותה של התובעת.
- 3 12. ואדגיש: לטעמי, האמור בפירסום השני אינו מהווה הבעת דעת אישית של הנתבעת על אודות
4 המתרחש בחנות, אלא עולה כדי קביעת עובדה [על האבחנה בין שני אלה ר' רע"א 817/23
5 עמותת חוזה חדש נ' ח"כ מיקי (מכלוף) זוהר (2023)].
- 6 הנתבעת מוסרת בפירסום זה כי בעלי החיים מוחזקים בחנות בתנאי התעללות העוברת על
7 החוק, כי בעלי החיים המצויים בה סובלים מאוד, וכי גורי הכלבים מוחזקים בה בתנאים קשים
8 ואכזריים. זהו המסר שיקלוט אדם מן הישוב בקוראו את המילים שבפירסום זה. הנה כי כן,
9 אין המדובר במסקנות אישיות סובייקטיביות של הנתבעת ביחס למתרחש בחנות, אלא דברים
10 הנתפסים על ידי הקורא הסביר כנתון עובדתי המתאר את המציאות.
- 11 13. אשר ליסוד הפרסום הרי שאף הוא מתקיים ביחס לתובעת, שכן הנתבעת אינה חולקת על כך
12 כי פרסמה את הפוסט ברבים, בקבוצת הפייסבוק "people&dogs". ויובהר, התובעת לא
13 נדרשת להוכיח כי דברי לשון הרע הגיעו בפועל למאן דהוא, שכן בהתאם לסעיף 2 (ב) (2) לחוק
14 פרסום ייחשב כ'פרסום' לפי החוק אם "...עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת
15 הנפגע".
- 16 יצויין, כי בכתב התביעה הפנתה התובעת גם לתגובת שפרסמה הנתבעת ואולם הואיל ולא
17 עתרה לפיצוי בגינו (ראו סעיף 66 לסיכומים מטעם התובעת), איני נדרש לכך.
- 18 14. התוצאה היא אפוא כי התובעת הוכיחה שהפרסום השני עולה כדי לשון הרע בהתאם לחוק.
19 כעת אפנה לבחון האם קמות לנתבעת ההגנות הקבועות בחוק, כך שאין להטיל עליה חבות בגין
20 פרסום לשון הרע.
- 21 **הגנת אמת הפרסום**
- 22 15. ההגנה הראשונה, ולמעשה היחידה, עליה הסתמכה הנתבעת היא הגנת אמת הפרסום הקבועה
23 בסעיף 14 לחוק, וזו לשונה:
- 24 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר
25 שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל
26 כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של
27 ממש".
- 28 16. הגנת אמת בפרסום כוללת שני תנאים מצטברים:
- 29 **האחד**, נוגע למידת אמיתות הפרסום המהווה לשון הרע. כאשר בהקשר זה נקבע כאמור בסיפא
30 של הסעיף כי ההגנה לא תישלל בשל העדר הוכחת "אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של
31 ממש".



בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

1 השני, נוגע למידת העניין הציבורי שבאותו פרסום. עניינו של יסוד זה בשאלה האם קיים
2 אינטרס חברתי המצדיק פרסום של הביטוי הפוגעני חרף לשון הרע הטמונה בו. ההכרעה ביחס
3 לקיומו של עניין ציבורי נבחנת על רקע נסיבות המקרה.
4 הקביעה האם יש אמת בפרסום היא קביעה עובדתית המושתתת על ראיות ועדויות הצדדים,
5 במסגרתה יש לבחון את תוכן הפרסום אל מול המציאות העובדתית. לעומת זאת, שאלת קיומו
6 של עניין ציבורי היא ערכית בעיקרה והיא מוכרעת על-ידי בית-המשפט בהתאם למדיניות
7 השיפוטית.
8 נתבע, המבקש להתגונן מפני תביעה בגין פרסום לשון הרע בטענת הגנה של אמת בפרסום לפי
9 סעיף 14 לחוק, עליו נטל הראיה:

10 **"נטל הוכחת ההגנה של "אמת הפרסום" מוטל על המפרסם, וכאשר**
11 **מוכיח התובע או המאשים את פרסום לשון הרע צריך המפרסם להביא**
12 **ראיות 'אפירמטיביות' להוכחת אמיתות הפרסום. נתבע או נאשם**
13 **המבקש להסתמך על הגנת סעיף 14 חייב להוכיח את אמיתות הפרסום**
14 **בדרכי ההוכחה הרגילות" (אורי שנהר דיני לשון הרע 246 (2001)).**

15 17. לצורך הדיון מוכן אני להניח כי יש בפרסום השני עניין ציבורי, והשאלה אשר נותרה להכרעה
16 היא אם הנתבעת הוכיחה את יסוד האמת שבפרסום.
17 כאמור, הנתבעת טענה בפירסום השני כי התובעת מתעללת ומחזיקה בעלי חיים "בתנאים
18 קשים ואכזריים", וכי בעלי החיים המוחזקים בה הינם "חסרי ישע שסובלים מאוד",
19 והאחזקה הינה "בתנאי התעללות שעוברת על חוק צער בעלי חיים".
20 סעיף 2 (א) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד – 1994 קובע:

21 **"לא יענה אדם בעל חיים, לא יתאכזר אליו ולא יתעלל בו בדרך כלשהיא".**
22 על משמעות המונחים - עינוי, התאכזרות והתעללות - עמד בהרחבה בית המשפט העליון ברע"א
23 1684/96 עמותת "תנו לחיות לחיות" נ' מפעלי נופש חמת גדר, פ"ד נא (3) 832 (1997):

24 **"שלושה המה מעשים שהמחוקק אוסר עליהם: עינוי בעל-חיים ("לא**
25 **יענה"); התאכזרות לבעל-חיים ("לא יתאכזר"); והתעללות בבעל-**
26 **חיים ("לא יתעלל בו בדרך כלשהי"). ... "עינוי" פירושו גרימת סבל,**
27 **כאב וייסורים. ... "להתאכזר" לאדם או לחיה פירושו להרע להם,**
28 **לנהוג בהם ברוע לב, לנהוג שלא ברחמים, לנהוג בקשיחות לב. ...**
29 **"התעללות" פירושה התנהגות קשה ואכזרית כלפי הזולת, השפלתו**
30 **של הזולת, עשיית רע לזולת... " (עמ' 845 - 846).**

31 בית המשפט בפרשת חמת גדר הנ"ל קבע כי למונחים אלה יש שלושה יסודות משותפים:



בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

- 1 "ראשית, יש לבחון אם בעיני מתבונן מהצד ייחשבו המעשים
2 המסוימים כבאים בגדר אחד משלושת המונחים האמורים. שנית,
3 שיעורו או מידתו של הכאב או הסבל הנגרמים לחיה אינם חייבים
4 להיות בדרגה גבוהה במיוחד. שלישית, בדיקה של מידתיות, היינו אם
5 נמצא יחס ראוי בין האמצעי המסוים לבין תכליתו" (בג"צ 9232/01
6 "נח" ההתאחדות הישראלית של הארגונים להגנת בעלי חיים נ' היועץ
7 המשפטי לממשלה, פ"ד נו (6) 212 (2003)).
- 8 18. האם הנתבעת עמדה בנטל להוכיח מעשים העולים כדי התעללות והתאכזרות מצד התובעת
9 כלפי בעלי חיים?
10 אני סבור כי התשובה לכך היא בשלילה.
11 הנתבעת לא הציגה בפניי דו"ח ביקורת תברואה וטרינרית בחנות התובעת שנערך בסמוך
12 לפרסום, ואשר יש בו כדי לתמוך בטענותיה העובדתיות להתעללות והחזקת בעל חיים בתנאים
13 קשים.
14 מרבית הדו"חות שהוצגו בפניי (נספח י' לכתב התביעה) נערכו זמן רב טרם הפרסום השני (שנים
15 2017 – 2019) והם אינם רלוונטיים להוכחת מצב הדברים לאשורו במועד הפרסום (2/2020).
16 מהמסמכים שהובאו בפניי עולה כי סמוך לפרסום השני נערכה בחנות ביקורת של השירות
17 הווטרינרי העירוני ביום 17.2.2020, וזאת בעקבות תלונת תושב.
18 במסגרת הביקורת שבוצעה התגלו הליקויים הבאים: פחים ללא מכסים; אין מספיק מזון בכלי
19 האוכל; המלצה להוספת מגבות, ונקבע כי בית העסק במצב כמעט טוב (ראו מכתב מיום
20 1.3.2020, צורך כנספח י' לכתב התביעה).
21 מבלי להקל ראש בליקויים שנמצאו, איני סבור כי הם עולים כדי התעללות ותנאי אחזקה קשים
22 ואכזריים כנטען בפירסום השני. כאמור, הרושם המתקבל מהפירסום השני הינו שבעלי החיים
23 המוחזקים בחנות חווים כאב, סבל ומצוקה קשה, כי בעלי החיים בחנות "סובלים מאוד" וכל
24 אלה מצדיקים את סגירת החנות והמסקנה אשר אליה יגיע הקורא הסביר למקרא הפירסום
25 הוא שמוצדק לפתוח בהליכים פליליים כנגד בעליה, בגין הפרת חוק צער בעלי חיים.
26 עם כל האמפתיה שיש לרחוש לבעלי חיים הכלואים בכלובים, ועם כל החשיבות שיש ליחס
27 לדו"חות הוטרינריה העירונית, ובכל הכבוד הראוי, הרי שלא הוכח שמצבם של בעלי החיים
28 בחנות היה כה קיצוני, באופן המצדיק או מאמת את האמור בפירסום השני.
29 הנתבעת אף לא הביאה בפניי חוות דעת מומחה מקצועית, מתחום הזואולוגיה או הוטרינריה,
30 בתמיכה לטענותיה. הימנעות זו מהווה חזקה שבעובדה כי היה בראיה זו כדי להזיק לה והדבר
31 פועל לחובתה (יעקב קדמי על הראיות חלק רביעי 1891 (מהדורה משולבת ומעודכנת 2009)).



בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

1 הגב' יעל ארקין, מנכ"לית עמותת תנו לחיות לחיות (להלן: "העמותה"), אשר העידה מטעם
2 ההגנה, מסרה כי התקבלו בעמותה מספר תלונות על חנות התובעת וראיות לעבירות על חוק
3 צער בעלי חיים:

4 "ת. ... קיבלנו מספר תלונות על החנות הזאת, וגם במסגרת הליכים של
5 חופש מידע של דוח מצב בעלי החיים שאנו מגישים בקשות רחבות
6 ומרכזים את כל הנתונים..." (עמ' 14 לפרוטוקול, שורות 28 - 30).

7 ובהמשך:

8 ת. אנו קיבלנו תיעודים מאנשים שהיו בחנות. רואים כלבים גזעיים
9 ועוד בעלי חיים ומעבר לזה שניה לא מתייחסת לעובדות אלא שזה פסה
10 להחזיק בעלי חיים בחנות, בעולם המודרני יוצא מזה, בעל חיים לא
11 מוצר. גם בדוח וגם בתיעודים שקיבלנו, כתוב לדוגמא, אין מזון מספיק
12 לגורים, כלי המים מעופשים ויש דברים שמתייחסים למכרסמים, ויש
13 דרכים להחזיק אותם ויש עבירות על חוק צער בעלי החיים ונתנו לו
14 לעשות תיקונים במקום והוא גם אמר שיש מצלמות שלא עבדו" (עמ'
15 15 לפרוטוקול, שורות 4 - 9).

16 וכן:

" לשאלות בית המשפט "

17 ש. יש לחנות הזאת תיק אצלכם.
18 ת. יש לנו חומרים שנאספו. גם תלונות שהגיעו למוקד שלנו, גם
19 תיעודים שהגיעו מתוך החנות וגם בקשות חופש מידע.
20

ח.ג.

21 ש. מישהו מטעמכם ביקר בחנות.
22 ת. לא. אני לא הייתי. פעילים שלנו היו ותיעדו. אני לא יכולה להגיע
23 לכל חנות ולצערי מזהים אותי.
24

25 ש. היכן נמצא התיעוד.
26 ת. אצלנו. יש סרטוני וידאו, שומעים שם צעקות, לא מרשה לצלם
27 בחנות שזה מאוד מוזר.
28

29 ש. האם את יכולה להציג את הסרטונים.
30 ת. אם תבקש, יש לי פה 2,3 בטלפון.
31 וגם יש לי את הדו"ח. יש תיעודים ברשתות. זה פתוח" (עמ' 15
לפרוטוקול, שורה 25 - עמ' 16 שורה 1).



בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

20. דא עקא, לא הוצגו בפני בית המשפט מסמכים, ראיות או תיעודים כלשהם, שהעמותה טוענת שיש בידיה, לא כל שכן, כאלה שיש בהם כדי להצביע על התעללות או אכזריות מצד התובעת כלפי בעלי החיים המצויים בחנות, כמשמעות מונחים אלה בפסיקה, או כפי שעשויים להיות בעיני האדם הסביר.
- זאת ועוד, על אף הממצאים הנטענים, העמותה מעולם לא פתחה כנגד התובעת בהליכים משפטיים לפי סעיף 17 א' לחוק צער בעל חיים (עמ' 14 לפרוטוקול, שורות 31 - 33), כפי שזכותה לעשות כן, ואף עושה כן במקרים לא מעטים. עובדה זו מדברת בעד עצמה ומלמדת כי לא הייתה כל דחיפות מצד העמותה לעשות כן.
- אמנם גב' ארקין הסבירה כי הדבר נובע ממחסור בכוח אדם (עמ' 15 לפרוטוקול, שורות 1 - 2). ואולם הטענה לא הוכחה בפניי, ומכל מקום אני סבור כי לו אכן הייתה קיימת תשתית ראייתית להתעללות או אכזריות מצד התובעת ברמה המתוארת בפירסום השני, העמותה הייתה עושה כל שלאל ידה על מנת לקדם הליך נגדה ולא היה דבר שמעכב או מונע ממנה מלעשות כן, גם לא מחסור בכוח אדם.
- ועוד – גם הרשויות העירוניות והוטרינריות לא פתחו בהליכים כנגד התובעת, ולא הביאו לסגירתה או לשינוי כלשהו מדרכי פעולתה, כפי שבכוחם ובסמכותם לעשות כן. כאמור לעיל, ההערות שנמסרו לתובעת על ידי הרשויות המוסמכות הינן, יחסית, ומבלי להקל ראש בחשיבותן, מינוריות.
21. לא נעלם מעיני כי נציג התובעת, מר שמואל פרלמן, אישר בעדותו בבית המשפט כי הכלבים מצויים בחנות התובעת בכל שעות היממה (עמ' 14 לפרוטוקול, שורות 1 - 5) וזאת, לטענת הנתבעים, בניגוד לקבוע בתקנה 16 (10) לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (החזקה שלא לצרכים חקלאיים), התשס"ט - 2009 הקובעת כי יש לאפשר לכלבים פעילות גופנית פעמיים ביום למשך 30 דקות לפחות.
- ואולם הנתבעת לא עמדה בנטל להוכיח כי הותרת הכלבים בחנות התובעת משך כל שעות היממה גורמת להם סבל או כאב העשויים לבוא בגדר החזקה בתנאים אכזריים או התעללות, באופן המתואר בפירסום. הא ראייה: לא נציגי העמותה, ואף לא נציגי החוק המוסמכים לא פעלו כנגד התובעת בעניין זה. על הנתבעת היה, לכל הפחות, להציג חוות דעת מומחים גם בעניין זה, ואולם כאמור היא נמנעה מלעשות כן והימנעות זו פועלת לחובתה (קדמי, 1891).
22. אשר על כן, אני מוצא כי הנתבעת לא הוכיחה שעומדת לה הגנת אמת הפרסום.
- 29
- 30 **הגנת תום לב**
23. טענה נוספת שהעלתה הנתבעת בכתב התביעה היא כי עומדת לה הגנת תום הלב. ואולם בסיכומיה זנחה טענה זו (ראו בין היתר סעיף 61 לסיכומים), ועל כן איני נדרש לכך.
- 32



בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

1

2

הגנת זוטי דברים

3 24. הנתבעת טענה כי הפרסום השני חוסה תחת הגנת זוטי דברים מכוח סעיף 4 לפקודת הנזיקין
4 [נוסח חדש], הקובע: "יראו כעוולה מעשה, שאילו היה חוזר ונשנה לא היה בו כדי ליצור
5 תביעה לזכות נוגדת, ואדם בר-דעת ומזג כרגיל לא היה בא בנסיבות הנתונות בתלונה על כך".
6 איני מקבל את הטענה וזאת לאור היקף תפוצת הפרסום השני (138 תגובות, 115 שיתופים, 165
7 חיבובים), אופיים ותוכנם ובשים לב לתחום עיסוקה של התובעת, המהווה מקור פרנסתה.

8

9

הפיצוי

10 25. לאחר שקבעתי כי הנתבעת פרסמה לשון הרע וכי הפרסום אינו חוסה תחת אחת ההגנות
11 הקבועות בחוק, מוטלת על הנתבעת האחריות לפצות את התובעת בגין הנזקים שנגרמו לה עקב
12 הפרסום.
13 26. סעיף 7 א (ב) לחוק קובע כי במשפט בשל עוולה אזרחית רשאי בית-המשפט לחייב את הנתבע
14 לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 ₪, ללא הוכחת נזק (נכון להיום, הסכום המשוער
15 בהתאם להוראה זו הינו כ- 70,000 ₪). בהתאם לס"ק (ג) מקום בו הוכח כי לשון הרע פורסמה
16 בכוונה לפגוע, רשאי בית-המשפט לחייב את הנתבע בפיצוי שלא יעלה על כפל הסכום
17 הנקוב בס"ק (ב), ללא הוכחת נזק.
18 סעיף 19 לחוק מונה ארבעה שיקולים שבהם רשאי בית-המשפט להתחשב בבואו לפסוק
19 פיצויים. רשימת הנסיבות המקלות איננה רשימה סגורה. לפיכך, רשאי בית-המשפט להתחשב
20 בשיקולים נוספים שפותחו בדרך פסיקתית וזאת נוסף על השיקולים שבסעיף 19 לחוק.
21 27. במסגרת השיקולים בקביעת גובה הפיצוי, נתתי את דעתי למניעיה של הנתבעת בפרסום. איני
22 סבור כי הנתבעת פעלה בזדון ומתוך כוונה לפגוע בתובעת. הנתבעת העידה כי פרסמה את
23 הפוסט ופעלה מתוך כאב עצום, היא לא התכוונה "להתנקם סתם בחנות" (עמ' 22 לפרוטוקול,
24 שורות 4 - 5) אלא מתוך אמונתה הפנימית והאגידה האישית שלה, שאינה בלתי לגיטימית,
25 להביא להפסקת תופעת הסחר בבעלי חיים (עמ' 23 לפרוטוקול, שורות 16 - 17). עדותה בעניין
26 זה מקובלת עלי ומתיישבת עם פעילותה בכל הנוגע לזכויות בעלי חיים.
27 מאידך גיסא, נתתי משקל לחומרת הפגיעה בין היתר בשים לב לתוכן הפרסום, לתחום עיסוקה
28 של התובעת, וכן לתפוצת הפרסום ברשת הפייסבוק הטומן בחובו פוטנציאל וויראלי משמעותי,
29 מחמיר את הפגיעה ומצדיק את הגדלת הפיצוי.
30 נוכח האמור, ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים אני סבור כי יש להעמיד את הפיצוי על
31 הסך של 50,000 ₪.



בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 1607-03-20 מולי חיות מחמד בע"מ נ' אחוון ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

28. סוף דבר

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

א. התביעה נגד הנתבעת מתקבלת באופן חלקי.

הנתבעת תשלם לתובעת סך של 50,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

כן תישא הנתבעת באגרת המשפט ששלמה התובעת, ובנוסף בשכר טרחת עורך דין בסך של 10,000 ₪.

ב. התביעה נגד הנתבע נדחית.

התובעת תישא בשכר טרחת עורך-דין הנתבע, בסך של 11,700 ₪. המזכירות/גזברות

מתבקשת להעביר לנתבע את הסכום אשר הפקידה התובעת בקופת בית המשפט

כערובה.

ג. אין מקום להורות על פרסום התנצלות כעתירת התובעת בכתב התביעה, וזאת בהתאם לפרשנות המקובלת בפסיקה לפיה בית המשפט נעדר סמכות לצוות על סעד זה זאת, להבדיל מפרסום תיקון והכחשה (ראו סעיף 9 (א) (2) לחוק, וכן ת"א (מחוזי-ת"א) ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים, בסמינרים ובמכללות נ' עיתון "ישראל היום" (6.2.2011)).

ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 60 ימים.

ניתן היום, ו' אב תשפ"ג, 24 יולי 2023, בהעדר הצדדים.

רפי ארניה, שופט

